

2012MME164

VERSLAG van de vergadering van de Ad hoc commissie Pakketstudies Bereikbaarheid van 5 maart 2012

Aanwezig:

E. de Vries (voorzitter), R. van Lunteren (gedeputeerde), A. Essousi (PvdA), J. Fastl (GroenLinks), H. Graaff (CDA), N. Hoefnagels (D66), H. IJssennagger (PVV), J. Konings (VVD), A. Meijer (SP), A.J. Schaddelee (ChristenUnie), H. Scherer (PVV), W. van Wikselaar (SGP)

Van Ambtelijke zijde aanwezig:

Y. Althuis, C. Bontje, R. Poort, mw. W. Voorneman-Rikkers (verslag)

Afwezig:

mw. P. van de Geest (PvdD), mw. W. Hoek (50PLUS)

---

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom.

2. Vaststellen agenda

De agenda wordt conform vastgesteld.

3. Mededelingen

De heer Meijer memoreert de volgende door de SP gestelde vragen/verzoeken.

- een gecompriemd overzicht van de stand van zaken met betrekking tot de financiering van project Hoevelaken, waarin duidelijk tot uiting komt welke overheid voor welk bedrag verantwoordelijk is.
- hoe in het aanbestedingssysteem wensen, zijnde geen wettelijke eis, tegenover elkaar worden afgewogen.

Met betrekking tot de laatste vraag is terecht verwezen naar de geagendeerde presentatie terzake. Dit laat echter onverlet dat spreker hecht aan een schriftelijke beantwoording van de vragen.

De heer Van Lunteren zet uiteen dat – conform de gebruikelijke werkwijze – op vragen die niet mondeling ter vergadering kunnen worden beantwoord, schriftelijk wordt teruggekomen. Voor de beantwoording ter vergadering verwijst spreker naar het verslag. Daarmee zijn alle vragen straks op schrift terug te vinden.

De heer Meijer merkt op, dat daarmee niet tegemoet wordt gekomen aan zijn wens. Hij heeft er geen behoefte aan beantwoording op vragen uit verslagen te moeten destilleren.

De heer Van Lunteren kan zich voorstellen, dat de heer Meijer in dat geval een beroep doet op de griffie.

De voorzitter informeert naar de formele procedure.

De heer Poort resumeert dat de strekking van het verzoek van de SP is, dat de vragen worden beantwoord en dat dit op schrift staat. Indien voor de antwoorden die via het verslag worden gegeven naar de griffie wordt gekeken, zal de griffie niet meer doen dan de desbetreffende antwoorden uit het verslag lichten en naar betrokkene toesturen. Voor het overige verwijst spreker naar de gebruikelijke wijze waarop wordt omgegaan met reglement van orde vragen.

De heer Meijer geeft aan dat, indien hij van mening is niet afdoende te zijn bediend voor de bijeenkomst in Hoevelaken die over enkele dagen plaatsvindt, hij via art. 47 om beantwoording op schrift zal verzoeken.

Desgevraagd door de voorzitter, licht spreker toe dat hij voor de bijeenkomst in Hoevelaken hecht aan een concreet financieel overzicht op schrift. Voorts wil hij voor voornoemde bijeenkomst, los van de presentatie die mondeling is, op schrift hoe wensen, niet zijnde wettelijke eisen, tegen elkaar worden afgewogen.

De voorzitter kan zich voorstellen dat de mondelinge beantwoording wordt afgewacht en dat er in ieder geval voor gezorgd kan worden dat de sheets van de presentatie vandaag nog worden verspreid. Indien vervolgens blijkt dat dit niet voldoende is, zal dit nader met de griffie worden opgepakt.

De heer Meijer kan zich hierin vinden.

De heer Van Lunteren memoreert zijn toezegging in de vorige Statenvergadering ter zake van het Heiligenbergerbeekdal. Daarover zijn inmiddels meerdere gesprekken gevoerd met RWS. Het project was echter al aanbesteed. Thans wordt inzichtelijk gemaakt wat de kosten zijn als nu nog op de aanbesteding wordt ingegrepen dan wel later.

4. Ingekomen stukken

De voorzitter deelt mede dat vooraf geen vragen zijn ontvangen.

De heer Hoefnagels meent dat de Ad hoc commissie is ingesteld als een redelijk informele commissie. De structuur van vantevoren vragen stellen over de ingekomen stukken is nog nooit gehanteerd.

De heer Poort licht toe dat de Ad hoc commissie destijds is ingesteld als een zelfstandige commissie. Op grond hiervan kunnen in deze commissie ook Statenvoorstellen in aanloop naar de Staten worden behandeld, zonder dat deze eerst nog langs MME gaan. De vergadering van de Ad hoc commissie wordt ook officieel gepubliceerd op de website. In die zin acht spreker het gerechtvaardigd de regels te hanteren die voor de gewone commissies gelden.

De heer Hoefnagels zegt toe vragen in het vervolg van tevoren te zullen stellen.

4.1 Memo gedeputeerde Van Lunteren brief Rijkswaterstaat, stand van zaken planstudie A28 en A27/A1

De heer Hoefnagels benadrukt dat eerst dient te worden afgewacht wat wettelijk uit de hernieuwde visie komt, alvorens over eventuele bovenwettelijke geluidsmaatregelen wordt gesproken. Duidelijk moet zijn dat de eventuele bovenwettelijke maatregelen bovenop de maatregelen komen die wettelijk noodzakelijk zijn voor de 130 km/u.

De heer Konings merkt op dat de herberekening die gaat plaatsvinden eventueel consequenties kan hebben voor de te treffen geluidsmaatregelen. Geïnformeerd wordt wat dit zou kunnen betekenen voor de financiering.

De heer Meijer memoreert dat de SP in de Staten heeft gevraagd om een uitspraak over de 130 km/u. Toegezegd is dat de zorgen omtrent de 130 km/u per project kenbaar zouden worden gemaakt aan de Regering. Geïnformeerd wordt of dit inmiddels is gebeurd, zo niet wanneer dit gebeurt en op welke wijze.

De heer Ijssennagger merkt in algemene zin op dat de systematiek – waarbij geluidsmetingen vantevoren worden gedaan, in modellen worden berekend op basis waarvan geluidsmaatregelen worden getroffen – veelal veel tijd kost, op weerstand stuit bij inwoners en wellicht ook leidt tot weggegooid geld.

De PVV kan zich voorstellen dat deze systematiek wordt gewijzigd, in de zin dat een weg wordt aangelegd, er vervolgens wordt gemeten en indien blijkt dat de geluidsmaatregelen niet

afdoende zijn aanvullende wettelijke- dan wel bovenwettelijke maatregelen worden getroffen. Een dergelijke systematiek stelt ook inwoners gerust. Geïnformeerd wordt of de gedeputeerde bereid is dit bij het Rijk in te brengen.

De heer Van Lunteren geeft aan dat nog niet duidelijk is wat de consequenties van de herberekening voor de te treffen geluidsmaatregelen zijn en voor de financiering. De provincie zal eerst moeten weten waar ze staat alvorens ze verder kan. Wel is vooraf met de Stad Utrecht afgesproken dat eventuele bovenwettelijke maatregelen gezamenlijk worden gedaan. De wensen van de bewoners gaan veelal over dB en niet over de snelheid. Tot nu toe werd verwacht dat de geluidsmaatregelen vanuit het project zouden worden gefinancierd en er geen beroep meer zou hoeven worden gedaan op de provincie. Met RWS is de afspraak gemaakt dat, zodra er helderheid is over hoe een ieder staat, er geen aanbesteding plaatsvindt, voordat de provincie is geconsulteerd over of zij ook nog wat wil. De zorgen omtrent de 130 km/u zijn direct na de Statenvergadering per sms kenbaar gemaakt aan de Minister. Spreker heeft dit conform de toezegging in de PS-vergadering wat breder getrokken door in algemene zin aan te geven dat de Staten van Utrecht de behoefte hebben om per project met elkaar van gedachten te blijven wisselen over waar al dan niet welk snelheidsregiem wordt toegepast. Spreker heeft hierbij voorts aangekondigd dat in het kader van de kwaliteitsnormen een snelheidsoptrekking van 80 naar 100 km/u soms wenselijk kan zijn. Voor het overige is het in de verschillende projecten weinig over snelheid gegaan. De heer Meijer pleit ervoor dat de gedeputeerde de Staten in kennis stelt van de momenten dat hij op dit punt een inspanning heeft verricht, zodat voor de Staten inzichtelijk is hoe de gedeputeerde deze kwestie stapsgewijs aan de orde blijft stellen bij de Minister. De heer Van Lunteren zegt toe dat hij iedere keer als hij daarop wordt bevraagd, antwoord zal geven. Overigens merkt hij op dat de Staten er ook op moeten vertrouwen dat hij zijn toezeggingen nakomt. De systematiek met betrekking tot de geluidsmeting betreft landelijke wetgeving, waaraan de provincie gehouden is. Voor wijziging van de systematiek is geen draagvlak in de Kamer. Spreker geeft als suggestie mee dit punt bij partijgenoten in Den Haag aan te kaarten.

4.2 Uitkomsten Bestuurlijke overleggen MIRT najaar 2011

De heer Hoefnagels stelt de volgende vragen.

- Geïnformeerd wordt of de Strategische Bestuursovereenkomst knooppunt Hoevelaken ter besluitvorming aan PS van Utrecht wordt voorgelegd (blz. 13, laatste punt van 7).
- Geïnformeerd wordt of de Staten i.c. RGW de Bestuursovereenkomst gebiedsontwikkeling rondom Het Klooster toegestuurd krijgen (blz. 13, punt 8).
- Verzocht wordt de stand van zaken met betrekking tot het OV MIRT-onderzoek te agenderen voor de volgende vergadering (blz. 15, punt 17).
- Verzocht wordt de commissie die daarover gaat nader te informeren over de stand van zaken met betrekking tot de 150 kV Hoogspanningsverbinding Utrecht - Dodewaard (blz. 15, punt 19).

De heer Konings merkt op dat een geactualiseerde Gebiedsagenda wordt gegeven. Geïnformeerd wordt of het mogelijk is in het vervolg met name de verandering aan te geven. Met betrekking tot het grensoverschrijdend spoorvervoer wordt geïnformeerd of zowel over personen- als over goederenvervoer wordt gesproken.

De heer Ijssennagger vestigt de aandacht op de Olympische Hoofdstructuur (blz. 13, punt 9) en de keuze tussen Rotterdam en Amsterdam. Geïnformeerd wordt of een uiterste datum is vastgelegd dat het onderzoek moet hebben plaatsgevonden.

De heer Van Lunteren zet uiteen dat de Bestuursovereenkomst gebiedsontwikkeling rondom het Klooster 22 maart a.s. ambtelijk wordt geaccordeerd. Zodra de Bestuursovereenkomst ter ondertekening wordt aangeboden, kunnen de Staten deze tegemoet zien.

Hetzelfde geldt voor de Bestuursovereenkomst knooppunt Hoevelaken, die afgelopen vrijdag ter ondertekening is aangeboden. Overigens is die Bestuursovereenkomst alleen op het proces geënt en nog nauwelijks op de inhoud.

Voor het OV MIRT-onderzoek is deels de provincie en deels het BRU trekker. Naar aanleiding van de ontwikkelingen vorige week zal moeten worden bekeken hoe dit thans verder zijn beloop gaat krijgen.

De 150 Kv Hoogspanningsverbinding valt onder de verantwoordelijkheid van de portefeuillehouder Ruimte. Het is hem bekend dat er een initiatief was voor een gezamenlijke brief en er, gezien de stellingname, voor is gekozen dat de provincie de brief niet mede ondertekent. De bezwaren vanuit de provincie zijn wel onder de aandacht gebracht.

Op de vraag, of in het kader van het grensoverschrijdend (buitenlands) spoorvervoer zowel over personen- als over goederenvervoer wordt gesproken, komt spreker nader schriftelijk terug.

Met betrekking tot ITS wordt veel naar Nederland gekeken. Er worden op dit moment vanuit het Ministerie ook acties ondernomen. Er liggen economische kansen. Met de ITS-maatregelen tracht de provincie innovatie vanuit de regio toe te voegen, waarmee feitelijk twee vliegen in één klap worden geslagen.

De Olympische Hoofdstructuur is een Rijksaangelegenheid. Vanuit de regio is de Stad Utrecht daarbij met name betrokken. De precieze stand van zaken is spreker niet bekend. Wel is duidelijk aangegeven dat, in het geval in deze regio wordt gekomen, dit een Rijksinspanning met zich meebrengt om de infrastructuur op niveau te brengen en dat die structuur breder is dan alleen de sport infrastructuur.

4.3 Afspraken BO MIRT over Beter Benutten

De heer Konings verzoekt om een nadere toelichting ten aanzien van de berekening van de voertuigverliesuren.

Er wordt aandacht besteed aan intelligente transportsystemen. Geïnformeerd wordt of bekend is hoe gekeken wordt naar het buitenland in deze.

De heer Fastl vestigt de aandacht op de maatregelen (blz. 30) m.n. Veemarkt A27. Geïnformeerd wordt of al definitief bekend is wat er met die afslag gebeurt.

De heer Van Lunteren deelt mede dat het voorstel met betrekking tot de afslag Veemarkt A27 binnen is. Hij uit de behoefte het maatregelenpakket Beter Benutten ter toetsing aan de Staten voor te leggen. Gelet op de raakvlakken met de Pakketstudies kan hij zich voorstellen dat het maatregelenpakket in de Ad hoc commissie wordt besproken. Op dat moment kunnen dan ook vragen worden gesteld over de projecten. In het kader van het maatregelenpakket Beter Benutten is eveneens een rapportage met het Rijk afgesproken. Het lijkt hem gepast de Ad hoc commissie ook op dat punt aangesloten te houden.

Naar aanleiding van een desbetreffende opmerking van de heer Konings, licht spreker toe, dat in de zomer alle uitvoeringsplannen definitief worden vastgesteld. Hij stelt derhalve voor nog voor het zomerreces een vergadering van de Ad hoc commissie te plannen, waarin het maatregelenpakket Beter Benutten kan worden besproken en daaraan een presentatie vooraf te laten gaan.

De heer Hoefnagels informeert of daarbij kan worden aangegeven in hoeverre deze maatregelen ook al in het VERDER-pakket zitten.

De heer Van Lunteren licht toe dat het in principe niet de bedoeling van het Rijk is dat de Beter Benutten maatregelen al in andere projecten voorkomen. Er zal derhalve naar verwachting slechtst sprake zijn van raakvlakken met VERDER projecten. Hij zegt toe te zullen nagaan of dat inzichtelijk kan worden gemaakt.

5. Verslag Ad hoc commissie Pakketstudies Bereikbaarheid 24 oktober 2011

M.b.t. de tekst

Blz. 7, regel 2: A27 wijzigen in NRU.

Met in achtneming van voornoemde wijziging wordt het verslag vastgesteld.

N.a.v. de inhoud

Blz. 7, inzake NRU. Het verheugt de heer Fastl dat inmiddels is besloten dat het 2 x 2 rijstroken wordt met maximaal 80 km/u.

De heer Van Lunteren hecht eraan op te merken dat er nooit sprake is geweest om te komen tot 2 x 3 rijstroken. Dat zat in het zgn. trechterdocument, omdat het wenselijk werd geacht sommige varianten ook te laten afvallen. Het trechterdocument is door de Stad opgesteld. Er is ook nooit sprake van geweest dat de snelheid 100 km/u zou worden. Met betrekking tot de NRU heeft niet de Minister maar de regio de lead. Spreker had van de Staten een nadrukkelijke opdracht te komen tot een snelheidsregiem van 80 km/u. In zijn visie zat de Stad Utrecht daar ook niet anders in dan het College.

6. Termijnagenda

De termijnagenda wordt vastgesteld.

7. Voortgangsrapportage VERDER

De heer Konings plaatst namens de VVD de volgende vragen en opmerkingen.

- Verzocht wordt nogmaals nader toe te lichten wat precies de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden zijn van de MOVV resp. de UVVB.
- blz. 3, inzake Monitoring. Geïnformeerd wordt of dit de 60 maatregelen van de 113 of van de 71 maatregelen betreft.
- blz. 6, inzake Planstudie Knooppunt Hoevelaken. Er wordt eufemistisch gesteld dat er wat spanning is tussen enerzijds de kostenraming en anderszijds het uitgewerkte ontwerp. Vervolgens wordt naar de markt gekeken, hetgeen de VVD verheugt. Dit wordt gedaan om kosten en baten met elkaar in evenwicht te brengen. De vraag is of, als dit al veel eerder was gebeurd, meer had kunnen worden gerealiseerd.

De heer Ijssennagger vestigt de aandacht op Bijlage 1, m.n. fietsroute Leidsche Rijn Centrum – Utrecht Centrum – Uithof – Zeist. Er wordt gesproken over 2 routes. Eén route is bekend, de vraag is wat de 2e route is.

Op blz. 3 staat hierover dat een gedeelte van de fietsroute gereed is volgens planning. Over de rest van de route kan de PVV niets vinden. Geïnformeerd wordt naar de stand van zaken.

De heer Essousi vestigt de aandacht op de uitvoering van de 71 maatregelen, hetgeen € 438,9 mln gaat kosten op een beschikbaar budget van € 500 mln. Het overige is begroot op € 102 mln. Verder in het stuk staat dat sprake is van een overprogrammering van ruim € 40 mln. De vraag is uit welke kas dit komt en of hiermee al rekening is gehouden. Het gaat om de 113 regionale maatregelen, zodat de PvdA ervan uitgaat dat dit onder de verantwoordelijkheid van de provincie valt.

De PvdA sluit zich aan bij de vraag van de VVD over de MOVV en de UVVB. In aanvulling daarop wordt geïnformeerd of zowel de MOVV als de UVVB de maatregelen moeten accorderen voor tot uitvoering kan worden overgegaan.

De heer Schaddelee plaatst namens de ChristenUnie de volgende vragen.

- blz. 6, inzake Planstudie A27/A1. Ter zake van omgeving en communicatie wordt Groenekan genoemd. Geïnformeerd wordt hoe de bewonersvereniging, die zich vorig jaar bij de provincie heeft gemeld, hierbij wordt betrokken.
- blz. 7, inzake NRU. Geïnformeerd wordt wanneer de Staten in deze weer aan zet zijn.

De heer Hoefnagels heeft begrepen dat binnenkort wellicht een wat sneller en beter overzicht tegemoet kan worden gezien ten aanzien van de VERDER-maatregelen. D66 heeft met name vragen over de Bijlage waarin allerlei provinciale projecten zitten.

- Fietsroute Utrecht Centrum – Uithof – Zeist. Geïnformeerd wordt naar de status. In het verslag van de vorige keer stond dat er geen maatregelen zouden worden genomen tussen Uithof en Zeist voordat de Staten daarover iets hebben kunnen zeggen.
- Met betrekking tot alle nog niet in uitvoering gebrachte VERDER maatregelen. Daar staat een aantal zgn. no-regret maatregelen bij. De vraag is waarom deze nog steeds niet in uitvoering dan wel in voorbereiding zijn genomen.
- Er is ingestemd met een plan van aanpak capaciteitsverbetering westelijke ontsluiting Amersfoort. Dat betreft een groot project, waarover in de Staten ook regelmatig is gesproken, omdat er op een gegeven moment sprake was van de sluiting van de Ring Amersfoort. D66 is benieuwd naar het plan van aanpak en informeert of dit aan de Staten kan worden toegezonden.
- Hetzelfde geldt voor een aantal nog niet in besluitvorming gebrachte maatregelen w.o.:
  - * aanleg parallelweg Birkstraat
  - * verbindingsweg Woerden – A12 (6c)
  - * A12 oostelijke ontsluiting Houten. Spreker zag wederom in een brief van de bewonersvereniging aldaar, dat deze maatregel 1,5 keer zo duur zou worden. Hij wijst erop dat hier de € 13 mln staat die beschikbaar is voor de oostelijke ontsluiting.

De heer Van Lunteren licht toe dat de MOVV het ambtelijk voorportaal betreft, dat adviseert; de UVVB betreft het bestuurlijk overleg, waarin de besluitvorming plaatsvindt. Omdat met veel partijen samen wordt gewerkt, is het streven zoveel mogelijk overeenstemming te bereiken in de MOVV. Tot op heden lukt dit goed en behoeft in het UVVB weinig de knoop te worden doorgehakt omdat er ambtelijk niet is uitgekomen.

De overige vragen, namens de VVD gesteld, waren dermate technisch dat spreker toezegt deze schriftelijk te zullen afdoen.

Op het referentieontwerp, waarmee straks moet worden gewerkt, is marktconsultatie losgelaten. Dat is echter altijd van een wat abstracter niveau, vanwege het feit dat geen marktpartijen aan tafel zitten die daadwerkelijk in de biedingen mee mogen doen, in verband met marktvervalsing. In dit project is het in de fase, waarop het kan. Het had niet eerder gekund. Het is ook iets dat per project moet worden beoordeeld, omdat het afhankelijk is van de omstandigheden waarin het project verkeert en hoe complex het is.

Met betrekking tot de vraag over de fietsroute en de overzichten merkt spreker op reeds te hebben verzocht om voor de Pakketstudies – evenals dit gebeurt in het kader van het maatregelenpakket Beter Benutten - meer stappen te identificeren in het hele proces. Voor de provinciale projecten zal spreker nagaan of iets meer in tekst kan worden gedaan, zodat de Staten beter kunnen volgen wat er wordt gedaan.

Het antwoord op de vraag over de stand van zaken met betrekking tot de fietsroute moet spreker schuldig blijven. Hij komt hierop schriftelijk terug.

In de vorige periode is veel gesproken over de financiering van de overprogrammering. In principe is de afspraak dat de overprogrammering wordt gefinancierd uit de projecten die afvallen. Bij de evaluatie in 2013 wordt nader op de overprogrammering teruggekomen. Het is niet de bedoeling dat alle overprogrammering door de provincie wordt gefinancierd. De afspraak is dat partijen hier gezamenlijk zijn ingestapt en een verdeling van de kosten is gemaakt. In het geval van aanvullende financiering is dat ook de insteek waarop het gesprek met elkaar wordt aangegaan.

Het betrekken van de bewonersverenigingen is primair een aangelegenheid van RWS, omdat zij trekker zijn van het project. Spreker heeft persoonlijk gesprekken gevoerd met de bewonersverenigingen; zij zijn op de hoogte van het feit dat de provincie en de gemeente daar wat willen doen en weten ook dat de provincie en gemeente op dit moment in afwachting zijn van hoe een en ander verder gaat bij RWS. De bewonersverenigingen weten de provincie goed te vinden als zij van mening zijn onvoldoende gehoord te worden bij RWS.

Ten aanzien van de NRU zijn PS, voor zover spreker thans kan overzien, in principe niet meer aan zet in een kaderstellende rol. Wel is spreker van mening dat GS in deze een informatieplicht hebben richting de Staten via de Ad hoc commissie. Spreker kan zich voorstellen dat, indien daartoe aanleiding aanwezig is, een dergelijk onderwerp naar PS wordt doorverwezen. Dat is in het verleden vaker gebeurd.

Spreker acht de opmerking over de no-regretmaatregelen terecht. Een maatregel op infra is echter niet altijd even eenvoudig te nemen als van te voren gedacht. Van Beter Benutten wordt geleerd. Er wordt realistischer aangegeven tegen welke risico's in het traject kunnen worden aangelopen die de tijd negatief kunnen beïnvloeden, waardoor aan de voorkant beter wordt nagedacht over waar de sturingsmomenten liggen. Spreker onderschrijft dat de provincie daar scherp op moet zijn, hetgeen ongetwijfeld ook aan de orde zal komen bij de evaluatie in 2013.

In de wetenschap dat het soms geen projecten zijn van de provincie, heeft D66 ervoor gepleit dat de Staten goed aangehaakt blijven als het gaat om de westelijke ontsluiting Amersfoort, Woerden (6c) en A12 Salto oostelijk.

Met betrekking tot Woerden 6c licht spreker toe dat de hoop was dat het onderzoek voor de zomer 2011 zou kunnen worden afgerond. Op grond van de lokale discussies werd het wenselijk geacht daarvoor de tijd te nemen. Dit heeft geleid tot een aantal aanvullende onderzoeken. Hierover zal binnen een maand een knoop worden doorgehakt waarna de commissie zo snel mogelijk zal worden geïnformeerd.

De A12 Salto betreft de oostelijke ontsluiting, en niet een ophoging van het budget, dat volgende week in de Staten aan de orde komt.

8. Aanbestedingswijzen

De voorzitter licht toe dat door de afdeling Mobiliteit een presentatie zal worden gegeven. Spreker verwacht dat de aanbestedingswijzen nogal wat vragen en reacties/meningen oproept. Hij is van mening dat voor een politieke discussie ruimte moet zijn, maar op grond van de beschikbare vergadertijd is deze ruimte nu beperkt.

De heer Essoussi begrijpt dat thans, vanwege de tijd, feitelijk slechts ruimte is voor een informatieve presentatie. De PvdA informeert naar de mogelijkheid dit onderwerp nogmaals te agenderen, zodat hierover uitgebreider kan worden gediscussieerd.

De voorzitter bevestigt dat het doel van de behandeling vandaag een informatief karakter heeft. Hij stelt vast dat vanuit de commissie behoefte bestaat aan een discussie over de aanbestedingswijzen en zegt op grond hiervan toe, dat dit onderwerp voor de volgende vergadering zal worden geagendeerd.

De heer Van Lunteren licht toe dat in de presentatie informatie zal worden verstrekt over een specifiek onderdeel van de aanbestedingen.

Spreker hecht eraan te benadrukken dat aanbestedingen primair een aangelegenheid is van het College, omdat het uitvoering betreft van datgene dat de Staten aan GS opdragen. Binnen de commissie BEM wordt gesproken over de ruimte die GS in dat kader hebben. Zolang GS binnen de kaders van de wet acteren, is dit de wijze waarop GS uitvoering geven aan het beleid dat de Staten vaststellen. GS achten het van belang dat de Staten goed op de hoogte zijn en zullen ook goed luisteren naar wat de Staten op dit onderwerp te melden hebben, maar GS besluiten over de aanbestedingswijzen.

De heer Meijer stelt dat de staatsrechtelijke regels voorschrijven dat GS een uitvoerende taak hebben, maar dat die ten alle tijden verantwoording kunnen i.c. moeten afleggen aan de Staten, indien dat wordt gevraagd.

De voorzitter memoreert dat binnen de Ad hoc commissie de wens leeft een keer nader van gedachten te wisselen over de aanbestedingswijzen. PS hebben een kaderstellende- en controlerende rol. Bij een nieuwe aanpak van aanbestedingen lijkt het spreker verstandig daarover als controlerend politiek vertegenwoordigend orgaan met elkaar te discussiëren. Hij memoreert dat dit onderwerp voor de volgende vergadering zal worden geagendeerd.

De heer Van Lunteren zegt toe hier altijd verantwoording te zullen afleggen. Dit betreft verantwoording achteraf, omdat dat deel van het staatsrecht zo werkt. Voorts zegt hij toe de Staten aan de voorkant zoveel mogelijk te informeren en daarop te horen. Het vaststellen van de aanbestedingswijzen is echter een zaak van GS, die spreker derhalve niet met de Staten zal bespreken.

De heer Meijer merkt op dat het staatsrecht niet spreekt over het vooraf dan wel achteraf verantwoording afleggen, maar over altijd verantwoording afleggen.

De heer Van Lunteren geeft aan dat hij ook tussentijds verantwoording aflegt.

De voorzitter sluit de discussie af met de constatering dat op dit punt een verschil van mening bestaat tussen GS en een aantal fracties.

De heer Kraaij gaat aan de hand van een powerpointpresentatie in op de marktbenadering van infrastructuurprojecten. Hierbij dient een onderscheid te worden gemaakt in Rijksprojecten en provinciale projecten. Qua verantwoordelijkheden maakt dat uit. Spreker is met name betrokken bij alle Rijksinfrastructuurprojecten en de heer Van Bree bij de provinciale infrastructuurprojecten.

De handout van de presentatie is als bijlage bij het verslag gevoegd. Korthedshalve zij hiernaar verwezen.

De heer Scherer informeert of er selectiecriteria zijn voor aannemers, en zo ja, hoe deze werken. Voorts wordt geïnformeerd wie bij DC toeziet op de kwaliteit van het design.

De heer Van Bree antwoordt dat er selectiecriteria voor aannemers zijn. Een aannemer moet het werk aankunnen. Er wordt voorts gekeken naar het aantal projecten dat een aannemer aankan binnen een bepaalde range. Een groot project kan voor een kleine aannemer een enorme belasting zijn, ondanks het feit dat hij dit technisch aankan. Vantevoren wordt gekeken naar de jaarlijkse omzet en op basis daarvan worden de mogelijkheden bekeken. Er wordt altijd wel getracht zoveel mogelijk partijen een kans te geven.

Desgevraagd door de heer Scherer, licht spreker toe dat bij een Europese procedure alle partijen worden uitgenodigd om belangstelling te tonen, op basis van vooraf gestelde selectiecriteria. Er blijft vervolgens een aantal over. Vantevoren dient te worden vastgelegd hoe tot de gewenste 5 zal worden gekomen om te voorkomen dat alle partijen veel investeren. Dat gebeurt veelal door middel van loting in aanwezigheid van een notaris.

De heer Graaff memoreert dat in het kader van DBFM bij het Rijk al flink wat eisen zijn gesteld over wanneer dat wordt toegepast. Volgens spreker is daarbij ook een minimumbedrag genoemd, in de zin dat, indien onder dat bedrag aanbestedingen worden gedaan, het zoveel extra werk is om DBFM te creëren dat het niet loont. Het is hem bekend dat ook het Verenigd Koninkrijk zich aan het herbezinnen is op DBFM, omdat sinds de economische crisis banken wat terughoudender zijn om dergelijke constructies aan te gaan en het ook de vraag is of het meer loont dan de meer traditionele aanbestedingsvormen. Voor de aanbesteding die de provincie op zich neemt is de vraag, of DBFM daarbij wordt overwogen of dat het zich op grond van het bovenstaande beperkt tot de aanbestedingsvormen waarbij geen financieringsconstructies worden gecreëerd.

De heer Van Bree antwoordt dat bij de provincie nog geen sprake is geweest van projecten waarbij ook de financiering is meegenomen.

De heer Van Lunteren voegt hieraan toe dat over het algemeen ca € 60 mln als grens wordt aangegeven. Op basis van de criteria komen bij de provincie nagenoeg geen projecten in aanmerking voor DBFM.

De heer Meijer heeft begrepen dat de combinatie van EMVI met een vaste aanneemsom redelijk uniek is. Geïnformeerd wordt of hier voorbeelden van zijn.

Het betekent in de praktijk dat wensen met elkaar gaan concurreren, hetgeen het realiseren van wensen niet zal bevorderen.

Het lijkt spreker eenvoudig om met betrekking tot Hoevelaken een actueel overzicht van eisen en wensen te geven.

Op meerdere platforms wordt gesproken over het opknippen van aanbestedingstrajecten, zodat kleinere bedrijven ook meer kans krijgen om met grote projecten mee te doen. De SP is hier een voorstander van. Hij is dit aspect niet tegengekomen in de presentatie.

De heer Van Bree antwoordt dat het opknippen van aanbestedingstrajecten zich tot nu toe bij de provincie niet heeft voorgedaan. Dat heeft te maken met de grootte van de projecten die de provincie uitvoert. Bij de grote Rijksprojecten met een groot budget is dat eenvoudiger te doen dan bij de doorsneeprojecten bij de provincie. Spreker zou ook niet direct een project weten waarbij dit zou kunnen worden gedaan.

De heer Hoefnagels meent dat de combinatie van EMVI met een vaste aanneemsom juist niet kan. Het voorbeeld dat met betrekking tot Hoevelaken werd gegeven betrof de combinatie van DBFM met een vaste aanneemsom. Aangegeven is dat de provincie in deze nog geen voorbeeld kent, maar de vraag is of die voorbeelden er überhaupt zijn.

De heer Kraaij bevestigt dat het gaat om DBFM met een vaste aanneemsom. Een voorbeeld is A2 Maastricht.

De heer Van Lunteren merkt op dat het verschil met Maastricht is, dat niet direct wordt getracht een inverdieneffect te realiseren aan de opbrengstenkant. Maastricht had de mogelijkheid om verdien capaciteit te creëren. Daarvan is achteraf uit onderzoek gebleken dat dit verstoring en feitelijk kostenverhogend heeft gewerkt op het project.

Dit is de eerste keer dat geen rood-ontwikkeling wordt gedaan om de infra te betalen. Dat is het grote verschil met andere projecten, maar er is wel lering getrokken uit die projecten.

De heer Kraaij licht toe dat het programma van wensen en eisen met betrekking tot Hoevelaken op dit moment wordt gemaakt. Het is een bijlage bij de tweede Bestuursovereenkomst over dit project, waarover door PS zal worden besloten.

Spreker bevestigt dat wensen met elkaar kunnen concurreren. Indien iets met een vaste prijs op de markt wordt gezet met een programma van wensen, dan concurreren wensen met elkaar, in de zin dat als wens A wordt gehonoreerd er mogelijk geen geld meer is voor wens B. Dat is de vrijheid die de provincie op dat moment bereid is om af te staan.

De heer Meijer memoreert ten aanzien van Hoevelaken dat het terugbrengen van het fijnstofniveau, niet de wettelijke norm dat een eis is, al eerder als wens is omschreven. De wens van fijnstofbestrijdende maatregelen zal nadrukkelijk concurreren met de wens van een groene doorgang onder de A28.

De heer Van Bree onderschrijft dit. Aan de wensen van de provincie wordt een waarde gegeven. In het kader van de gunning maakt de aannemende partij die de meeste waarde levert in een EMVI-aanbesteding de grootste kans op het project. Op die manier worden de wensen meegenomen.

De heer Meijer informeert wie de waardebepalingen vaststelt. De vraag is of de fijnstofbestrijding in Schuilenburg zwaarder weegt dan de groene doorgang bij het viaduct. De heer Van Lunteren licht toe dat op dit moment een traject wordt ingegaan waar bestuurlijk over alle wensen wordt gesproken. Er vindt een onderhandeling plaats en het resultaat daarvan komt bij de commissie te liggen. Met dergelijke projecten is altijd lastig dat, omdat het een onderhandelingstraject betreft, straks alleen de mogelijkheid bestaat om ja of nee tegen het onderhandelingsakkoord te zeggen. Er is een aantal moties ingediend, waarmee voor spreker duidelijk is waaraan de Staten belang hechten. Hij zal daarop derhalve ook inzetten. Met het Rijk is overeengekomen dat de regionale partijen met elkaar het regionale wensenpakket mogen samenstellen. Voorts vindt overleg plaats met het Rijk over in hoeverre het aanbestedingsvoordeel, dat behaald wordt, mag worden ingezet voor het regionaal wensenpakket. Uiteindelijk komt het geheel bij de Staten.

Desgevraagd door de heer Meijer antwoordt spreker dat op dit moment geen tussenstand te geven is ten aanzien van de eisen, wensen en financiering daarbij, omdat er nog niets ligt. Op dit moment worden alle wensen geïnventariseerd. Op basis daarvan wordt de onderhandeling ingegaan. De Staten zullen in het gehele traject worden meegenomen. Er wordt op dit moment ook gekeken naar een manier om de Raden en Staten te begeleiden in het doorgronden van de systematiek van aanbesteden, zodat zij straks goed in staat zijn het resultaat te beoordelen.

Het provinciale- en Rijksgeld is beschikbaar; € 10 miljoen vanuit de provincie en € 850 mln vanuit het Rijk.

De heer Fastl is van mening dat er wel voorbeelden te vinden zijn waarbij opgeknipt dan wel geclusterd zou kunnen worden. Clusteren zou ook een variant kunnen zijn om soortgelijke projecten bij een aannemer in uitvoering te geven. In dat geval kan wellicht meer resultaat worden bereikt, omdat bv. hetzelfde materiaal kan worden gebruikt.

De NRU is in de visie van spreker een project dat wel opgeknipt zou kunnen worden, bv. als ervoor wordt gekozen bij Fort De Gagel onder het water door te gaan en de aansluiting van de A27 hoog te houden. Spreker kan zich voorstellen dat een aquaduct in veenbodem met een weg eronderdoor een technische uitdaging kan zijn. Een andere technische uitdaging kan de tram van Utrecht naar de Uithof zijn en wellicht een folielaag in de A27.

De heer Kraaij zet uiteen dat alles kan worden opgeknipt. Dat heeft echter consequenties. Uit oogpunt van planning kan het ook een voordeel zijn om een project in één hand te houden.

De voorzitter bedankt de heren Kraaij en Van Bree voor hun inbreng en concludeert dat dit onderwerp voor de volgende vergadering nogmaals zal worden geagendeerd.

9. Stand van zaken planstudies

De voorzitter geeft eerst het woord aan de inspreker.

De inspraak en toelichting van de heer Korff de Gids, Kracht van Utrecht – initiatief, is als bijlage bij het verslag gevoegd. Korthedshalve zij hiernaar verwezen.

De heer Hoefnagels geeft aan dat het betoog duidelijk is. Een aantal zaken daaruit hoort in Den Haag thuis. Spreker hoopt dat de inspreker daar ook gehoor krijgt met zijn betoog. In de komende weken moeten de VVD, het CDA en de PVV zoeken naar miljarden aan besparingen. D66 wijst erop dat op de 'bak' ca een half miljard euro kan worden bespaard (zijnde de kosten voor o.a. de vliesconstructies en het verbreden van de bak), mits in de bak de noodzakelijke ontvlechting plaatsvindt waarmee 80% van de problemen zou worden opgelost. Eerder is al door D66 aangetoond dat het 8 sec scheelt of met 80 dan wel 100 km/u door de bak wordt gereden.

Indien de fracties van VVD, CDA en PVV erin slagen de handen in Den Haag voor het bovenstaande op elkaar te krijgen, dan zal D66 meeklappen. In de visie van spreker is dit het moment om dat te doen.

De heer Meijer is van mening dat de provincie in deze nadrukkelijk een rol te spelen heeft. Hij is benieuwd naar de reactie van de GS op het betoog van de inspreker. Een verhelderend verhaal, waarin duidelijk kenbaar wordt gemaakt waar alternatieven liggen, een en ander thans op een kruispunt is beland en sprake is van enige urgentie.

De heer Van Lunteren licht toe dat het standpunt van het College is dat het hele traject zal worden doorlopen volgens de stappen. Over de fase, waarvan thans sprake is, heeft besluitvorming plaatsgevonden. Het College komt daar vooralsnog niet op terug. Met betrekking tot het pleidooi van D66, wijst spreker erop dat de half miljard euro wel een incidentele meevaller zou betreffen, terwijl in de komende weken in Den Haag moet worden gezocht naar ca 10 miljard euro aan structurele besparingen. De verantwoordelijkheden en de risico's op dit punt liggen bij het Rijk. Dat wordt in de gesprekken ook steeds aangegeven. Wel is aangegeven dat de provincie wil meedenken over de mogelijkheden van eventuele bovenwettelijke maatregelen, maar pas in beeld komt met budgetten, op het moment dat duidelijk vaststaat welk maatregelenpakket door het Rijk zal worden uitgevoerd. Waarvoor de provincie zelf aan de lat staat, doet zij; waarvoor het Rijk aan de lat staat, moet het Rijk doen en let de provincie op dat de overeengekomen afspraken worden nagekomen. Dat is de fase waarvan thans sprake is. In dat opzicht is er wezenlijk nog niet veel veranderd ten opzichte van een jaar geleden.

De heer Meijer informeert naar de vergelijking in alle opzichten van het meest milieuvriendelijke alternatief.

De heer Van Lunteren licht toe dat de provincie het meest milieuvriendelijke alternatief er als zodanig heeft ingekregen. De inspreker pleit ervoor dit alternatief in detail uit te ontwikkelen. Dat is niet de bedoeling. Afgesproken is dat het meest milieuvriendelijke alternatief eraan wordt gelegd als maatstaf.

De heer Korff de Gidts deelt mede dat hij in een later stadium graag op dit onderwerp doorspreekt met GS en de Staten.

Nadat de voorzitter de heer Korff de Gidts heeft bedankt voor zijn komst en inbreng, rondt hij de bespreking over dit onderwerp af.

Spreker deelt mede dat de commissie in verband met de tijd de presentatie van de afdeling Mobiliteit over de voortgang planstudie Ring Utrecht tegoed houdt.

10. Rondvraag

Geen.

11. Sluiting

Niets meer aan de orde zijnde, sluit de voorzitter de vergadering, onder dankzegging voor ieders komst en inbreng.